

Hørings svar til Forslag til endringer i veiledningen til byggteknisk forskrift § 11-9 m.fl.

til forslaget til endringer i veiledningen til TEK17 § 11-9

25.05.2018

Vi viser til høringsforslaget fra DIBK der man foreslår å endre preaksepterte ytelser for utvendig kledning på yttervegg som gitt i veiledningen til TEK17 § 11-9. Nedenfor følger høringssvaret fra AS ROCKWOOL (RW).

RW er enig i at en generell skjerpelse av brannegenskapene til utvendige overflater fra klasse B-s3, d0 til A2-s1, d0 virker fornuftig gitt erfaringene etter Grenfell.

DIBK har foreslått nytt tekstforslag til § 11-9 annet ledd bokstav E.

RW er enig i det meste men har følgende kommentarer til forslaget:

Brannspredning

- I «forslag til ny tekst» i §11-9 annet ledd bokstav E har DIBK fjernet tekst som finnes i dagens VTEK punkt 2a. Setningen som er fjernet lyder «ytterveggen er utformet slik at den hindrer brannspredning». Begrunnelsen iht DIBK er at en slik vurdering likevel vil kreve analyse og setningen blir derfor overflødig.

Tilsvarende logikk mener vi også bør legges til grunn for innholdet i «forslag til ny tekst» i § 11-9 annet ledd bokstav E «Utvendige overflater», preaksepterte ytelser punkt 5:

- «I byggverk i risikoklasse 1,2 og 4 som har inntil fire etasjer, kan utvendig kledning på yttervegg være i klasse D-s3,d0 [Ut2] når det er liten fare for brannspredning til og fra nabobyggverk»

RW mener siste setning i punkt 5 (i kursiv) over bør fjernes i sin helhet, da det her også må gjøres en subjektiv vurdering. Ref. argumentasjon over knyttet til dagens §11-9 annet ledd bokstav E punkt 2a. Alternativt mener vi DIBK må presisere i VTEK hvilke kriterier som skal anvendes for å vurdere «når det er liten fare for brannspredning». Selv om et bygg har inntil 4 etasjer legges det jo opptil en subjektiv vurdering slik VTEK nå er formulert.

Bruken av begrepet «Bolig» er uklart i VTEK

I «forslag til ny tekst» til VTEK §11-9 annet ledd bokstav E, Utvendige overflater punkt 7 anvendes begrepet «bolig» i punkt 5, «boliger inntil 3 etasjer kan ha uklassifiserte produkter i hulrom».

I denne sammenheng bør det presiseres hvorvidt dette er en «bolig» i risikoklasse 4 eller risikoklasse 6. Vi antar at DIBK mener at dette gjelder boliger i risikoklasse 4, men da bør det fremgå eksplisitt i VTEK at det er dette som menes for å unngå feiltolkning.

ROCKWOOL har erfart gjennom diskusjoner med markedet at «bolig» og tilhørende risikoklasse tolkes forskjellig. I VTEK fremkommer begrepet «bolig» flere steder som i:

- VTEK § 11-9 annet ledd bokstav E punkt 2 (ref. diskusjon over), eventuelt i «forslag til ny tekst».

- VTEK § 11-2 Tabell 1: Ulike virksomheter og tilhørende risikoklasse. Her anvendes begrepet «bolig» innfor flere risikoklasser
- VTEK § 11-3 Brannklasser, preaksepterte ytelser anvendes begrepet «bolig» i punkt 3 og 7 og knyttes til spesifikke risikoklasser.
- VTEK § 11-3 Brannklasser, preaksepterte ytelser punkt 7 åpner samtidig for å redusere kravene til boliger i risikoklasse 6 hvis de kun er i to etasjer. Da vil det være nok å bygge boligen i brannklasse 1.
- Ser vi «VTEK § 11-3 Brannklasser, preaksepterte ytelser punkt 7» i sammenheng med «VTEK § 11-9 annet ledd bokstav D, Isolasjon i bygningsdeler, Preaksepterte løsninger punkt 9», tillater sistnevnte at det kan anvendes brennbar isolasjon (Euroklasse E) i byggverk i brannklasse 1 og boliger inntil 3 etasjer. Koplingen har medført at aktører i markedet tolker det dithen at det er riktig å bygge omsorgsboliger i massivtre i to etasjer i risikoklasse 6 med bruk av brennbar klasse E isolasjon.

Behovet for storskala fasade branntest basert på realistiske premisser er stort

Med tanke på at ytelsene som er gitt i VTEK 17 en videreføring av gammelt regelverk (1987), at nye bygg bygges høyere, at det anvendes en økende mengde brennbare materialer, at småskaletester tester materialer og ligger til grunn for brannklassifisering av produkter, i tillegg til at småskala tester ikke fanger opp hva som skjer i en storskala brann, er det viktig at DIBK forsetter sitt arbeid for at EU får på plass en forent storskala fasade branntest. Grenfell var et eksempel på hva en fasadebrann kan forårsake.

EU er i en prosess for å utvikle en ny testmetode for storskala branntest for et helt fasadesystem. RW har etterlyst dette lenge, nettopp fordi det er svært viktig å teste hele fasadeløsninger/systemer og ikke enkelt produkter. Videre er det viktig at testen foretas etter et mulig realistisk scenario og det testes reelle fasadeløsninger slik de bygges i markedet.

Giftig røyk

I etterkant av Grenfell brannen har det fremkommet at giftig røyk hadde en medvirkende årsak til dødsfallene. Ulike artikler og fagmiljøer har satt fokus på dette. Dagens regelverk tar ikke hensyn til giftigheten i røyk som fremkommer i en brann grunnet ulik materialbruk. Materialtesting og klassifisering bør innføres for toksisitet, med grenser for angitt bruk. Vi mener at norske myndigheter bør arbeide for at felles metodikk og et klassifiseringssystem etableres innenfor EU. Dette arbeidet blir jo viktigere gitt utviklingen mot høye bygg og økt bruk av brennbare materialer.

Kommentar til storskaletestene (DCLG testene) som ble foretatt etter Grenfell

I DIBK sitt forslag til endringer i veiledningen til TEK 17 § 11-9 m.fl. i punkt 3.3 «Merknader til forslaget», fremgår det følgende: *«Det viser seg at det ikke bare er brennbarheten til isolasjonsmateriale som spiller en rolle for brannutviklingen i fasaden, men også isolasjonsevnen til underlaget. Kombinasjon av en fasadeplate med svært brennbar kjære og et isolerende underlag med hulrom mellom kan være ugunstig, og medføre en rask brannspredning i hulrommet selv om isolasjonen er ubrennbar.»*

I argumentasjonen vises det til isolasjonsevne og ubrennbar isolasjon i forbindelse med et hulrom. Det er viktig å være klar over at den brennbare isolasjonen som ble anvendt i Grenfell og i DCLG testene har bedre isolasjonsevne (også kalt bedre lambda verdi) enn ubrennbar mineralull. Vi antar derfor at isolasjonsevne ikke er avgjørende men heller den brennbare isolasjonens forkullende egenskap, i en tidlig fase av brannen, forbruker oksygen. Etter hvert som denne effekten opphører vil de brennbare materialene trolig påtennes og bidra videre i brannen.
